

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 2
Sibenik, 10 siječnja, 1937

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Vjerski rat

Proslavili smo Božić, blagdan veselja i mira, i Novo Ljeto, dan čestitaka, i sv. Tri Kralja, kada su naše kuće bile poštropljene blagoslovljenom vodom i okadene mirisavim tamjanom. Sve smo to već proslavili, a ipak posvuda, kod svih katoličkih naroda, nije bilo tako veselo i mirno, tako lijepo i mirisno kao kod nas.

Španjolska, nakon šest mjeseci neprestanog krvarenja i ubijanja, još krvari i ubija se. U Španjolskoj, zemlji slavne prošlosti, zemlji velikih katoličkih učenjaka, umjetnika i književnika, još i danas brat ubija brata, a sestra sestru.

Kažu: Španjolska je daleko od nas. — Jest, daleko je. Nu, ipak, mi ne možemo biti ravnodušni prema onoj krvi koja se tamo dnevno obilno proljeva, prema onom strašnom klanju koje, u svojoj nemilosrdnosti i grozoti, nadmašuje i nezapamćeni Svjetski rat.

Zašto ne možemo biti ravnodušni? — Jer smo ljudi, i jer smo kršćani!

Ljudi mo! A to znači: bića koja misle i čuvstvuju. — I zar iko od nas, ako stvarno misli i ljudski čuvstvuje, može ostati hladan i nepokretan, dok gleda kako se braćaljudi, kao na klaonici, kolju i mrčvare?

Kršćani smo! A to znači: udovi jednog otajstvenog Tijela, kojemu je vrhovna glava Krist. — Pa kako da nas onda ne boli, nas udove jednog tijela, kad vidimo da se glože i međusobno krvnički safiru udovi onog istog tijela, u koji smo i mi uklopljeni?

Dà, kao kršćanske vjernike nas najviše i žalosti španjolski građanski rat.

A evo zašto!
Nije razlog ove šestmesečne španjolske paklenske borbe otežta zemlja, a ni je pravi razlog kako većina dokazuje, povrijeđena socijalna pravda. Španjolski građanski rat je, u prvom redu, vjerski rat.

Najjasnije je to uvidio duboki mislilac i talijanski književnik Giovanni Papini. Zato je i napisao u jednom časopisu:

»Španjolski rat to je rat antropoteizma protiv kršćanstva, to jest čovjeka koji se drži bogom, protiv Boga, koji je postao čovjekom; to je rat između kršćanskog

Mladost kršćanstva

Kulturni razvoj Evrope ne može se ni zamisliti bez kršćanstva. Kršćanstvo je nosilac svih jačih uspona evropskog duha.

Evropska kultura je našla u kršćanstvu sigurne temelje za izgradnju svoje duhovne zgrade; evropski duh se je školovao, formirao i napajao na zdravim izvorima evangeoske nauke. Kršćanstvu, najviše kršćanstvu, duguju svi evropski narodi za tako visoki stepen kulturnog napretka. Kršćanstvo ih je stvorilo duhom velike, da su postali učitelji i voditelji onima s drugih kontinenta.

Ali, upravo pred ovom činjenicom zastajemo i nameću nam se pitanja, teška i duboka.

Kršćanstvo je nauka nebesa, prema tomu garant za uspostavu zdravog društvenog poretka. Evropa je nosilac kršćanske misli; njezini sinovi: lučonoša evangeoske nauke. Sva evropska kultura ima na sebi vidljivo otisnut pečat kršćanstva, pa uza sve to Evropa je na svomu krilu odgojila francusku i rusku revoluciju, ona je iz svoje nutrine izbacila više zala nego svi ostali kontinenti, svih vremena i generacija.

Ako je kršćanstvo ono i onakvo kakvo nam ga danas Evropa predstavlja, onda je ono diskvalificirano; ako su plodovi kršćanstva onaj očajan krik za pravdom, koja je nogom izgurana, mi ga se odričemo. Odričemo ga se u ime svoje i svih generacija koje za nama dolaze.

Ali, jer mi dobro znamo duh koji Evanđeljem provejava, jer mi dobro znamo za sadržaj evangeoske pravde, jer mi dobro znamo što je Krist galilejskih sela: — kršćanstvo za nas nije diskvalificirano, nego su diskvalificirani oni koji, kao kirurg, osakaćuju Krista i kršćanstvo, kojima nikada nije u skladu riječ i djelo!

Evropa se može nazivati „kršćanskom“, ali njezino je kršćanstvo daleko od nauke koju je donio prezreni

Galilejac. I neka se Evropa ne ponosi sa svojom kršćanskom oznakom; neka ne misli da je Kristu učinila velike usluge time što je na svoje ratne opreme otisnula križ i svakomu rekla da ispovijeda vjeru u Boga — čovjeka.

Evropa ne može previše očekivati od Krista. Ona mu nije učinila velike usluge, nego je zlorabila Njegovu nauku, svijesno ili nesvijesno, zlobno ili naivno. Djela su tu, činjenice govore! Njezinim bi se sinovima malo dogodilo ono što je Krist učinio s trgovcima u hramu: uzeti korbač i potjerati sve koji zlorabe Njega i Oca, nauku i Crkvu.

Činjenice pred koje nas je dovela Evropa, ona i niko drugi, rađaju u nama misli koje kao teški bat padaju na naš mozak. Bunimo se na sve što na sebi nosi pečat nepravde i zlobe, a najviše, kad se zlorabi nešto što je u sebi savršeno dobro, kao što je to kršćanstvo, koje, onda, radi slabih svojih nosilaca, trpi silu.

Površni će posmatrač reći i zaključiti: kad se kršćanstvo nije pokazalo u svoj snazi svojoj kroz punih 19 vijekova, ne će ni do konca vijekova! Da, ali pravo kršćanstvo ni danas još nema države u kojoj bi pokazalo životnu vrijednost svoje zamisli o društvenom uređenju.

Ne, kršćanstvo nije zastarjelo, da bi trebalo tražiti „novu stvarnost“, nego je ono svježije i mlado kao što je vječno svježa i mlada istina. I čas je da ta mladost kršćanstva pokaže svoju snagu! Učiniće to mladi naraštaj, ako bude svjestan svog velikog zadatka u stvaranju kršćanske atmosfere kod kršćanskih naroda.

Junior

Katoličke pobjede

NOSIOCI ISTINE

Istina je silno privlačiva. K njoj svi težimo i želimo je saznati. I kad

Rima i bezbožne Moskve, između Zapada i Istoka, između civilizacije u harmoničnom redu i barbarstva u sveopćem neredu.

Ko to ne priznaje, taj ne zna ili neće da zna što se sve u Španjolskoj događalo od godine 1931, kad je nad njom, mjesto stare monarhističke zastave, zavijorila nova, republikanska. Toj novoj španjolskoj republici bilo je više do toga da minira crkve, pali samostane, tjera najkulturnije uzgojitelje — isusovce, ubija svećenike i oskvrnjuje grobove davno umrlih redovnica, nego da zaposluje nezaposlene radnike i riješava teško socijalno stanje seljaka i malog građanina.

Četiri pune godine su španjol-

ski katolici, njihovo svećenstvo i njihove prosvjetne i karitativne ustanove trpjele silu i progonstvo. Pod nogama su im se razmrskavale bombe i nad glavom su im švigali visoki jezici požara. Je li onda čudno, da je konačno došlo do današnjeg otvorenog i strašnog obračunavanja?

Ne kažemo, da je u prijašnjoj Španjolskoj bilo sve lijepo, mirno i zadovoljno; ne tvrdimo, da je socijalno stanje radništva i seljaštva bilo povoljno. Bilo je u staroj Španjolskoj truleži, mnogo truleži. Bilo je u njoj teških i preteških nepravda. I ta trulež se je morala odstraniti a nepravda popraviti!

Ali zar će Španjolsku usrećiti

je jednom saznamo, priopćujemo ju drugima. Samo ne uvijek s jednakim marom i oduševljenjem.

Velika ljubav prema istini i njezinom širenju natjerala je neke osvjeđene katolike u Londonu da osnuju udruženje, kojemu je jedina svrha: obraćati Židove na katoličku vjeru. Članovi tog udruženja nastupaju kao govornici u Ghetu (židovski dio grada), i tamo nasred ulice naviješću kršćanske istine.

Uljudni Englezi nimalo ne smetaju te idealne propovjednike, a još manje ih zadirkuju. Tako oni mogu uspješno širiti načela Raspetoga, a svaki dan se sve više zapazila, da među Židovima nestaje onih predrasuda koje su kod njih dosad vladale prema kršćanstvu, naročito prema katoličkoj Crkvi.

JOS JEDAN DOKAZ

Francuska ima svoju „Akademiju besmrtnika“. To je akademija koja uvijek broji četrdeset članova. Kad neko od te četrdesetorice umre, izabere se na njegovo mjesto drugi. Zato se i zovu „besmrtnici“; jer ako i umiru pojedinci, ne umire njihova akademija.

Članovi „Akademije besmrtnika“ su najčuveniji Francuzi, koji su došli na glas ili radi svog znanstvenog ili umjetničkog rada.

Nedavno je ta akademija opet birala trojicu novih članova, a između njih je i biskup iz Mansa, msgr. Greute, koji se već prije bio proslavio svojim znanstvenim radom.

To je, eto, još jedan dokaz, kako su katolička vjera i prava znanost najbolje prijateljice, jer obe naučavaju istinu, koja je uvijek jedna i ista.

NEKAD JE BIO...

U Engleskoj je umro dosta spomnjani katolički književnik Barnes. Umro je kao svećenik, što u početku nije bio. Nekad je bio elegantni i mladi engleski oficir, a onda se iz anglikanizma obratio na katoličku vjeru, stupio u bogosloviju i postao svećenik još za vrijeme pape Leona XIII.

Sabljicu je zamijenio s križem, i bio je sretniji!

kunistički bezbožnici, koji klikću nad požarima crkava i nad ras-komadanim tjelesima nedužnih redovnica? Zar će joj donijeti socijalnu pravdu oni koji od sebe tjeraju svoje žene, a roditeljima se potsmijehuju i izrugivaju ih? — Oni će je strovaliti u još dublji bezdan!

»Kada smo ovako stvar objasnili, više ne može biti sumnje o tome, ko će pobijediti. Antikrista je bilo i biće mnogo, ali oni vladaju samo desetljećima ili, najviše, stoljećima; Rim, kršćanski Rim, ima uza se tisućljeća, a Krist vječnost! (Giovanni Papini).

Ig.

U 70 CRKAVA

Berlin je velegrad koji se stavlja uz bok Parizu, Londonu i New-Yorku. A nigdje nema toliko zla, pokvarenosti kao u velegradovima. Nu krivo bismo imali, kad bismo mislili da u takvim velegradovima ljudi nemaju smisla, ni zanimanja za vjerske istine.

Berlinski biskup je odredio da se u 70 berlinskih crkava, svaki tjedan po jedan sat navečer, poučava kršćanski nauk. Ako je izdao tu naredbu, onda ju je sigurno izdao radi očevitne potrebe poučavanja vjernika u kršćanskom nauku, ali i zato, jer zna da će vjernici marljivo puniti crkve i slušati nauk Kristovih propovjednika.

U TISINI SAMOSTANA

Opet se jedna duša povukla iz buke svijeta i pošla među jednostavne i samotne samostanske zidove.

To je sestra pokojnog belgijskog kralja Alberta, udova vojvode Hohenzollern-Sigmaringen.

U samostanu se niko neće obazirati na njezin kraljevski rod; za stolom, kao i drugdje, zauzimaće zadnje mjesto, dok ne stupi u samostan koja mlada sestra, a naredbe starešice biće joj svete kao i svima ostalim sestrama. Sve je to znala, pa je ipak pošla!

KRIŽEVI KAO BRANA

Komunizam se prelijeva preko granica Sovjetske Rusije i hoće da preplavi čitav svijet.

Poljska graniči s Rusijom. Zato je ona prva na udaru. — Tu opasnost uviđaju svijesni poljski katolici, i zato, kao znak svoje vjere i svoje odlučnosti, podižu na granici između Poljske i Rusije kapelice i križeve.

Pogranične kapelice i križevi poljskih katolika jesu opomena ruskim bezbožnicima, da je Poljska spremna za borbu protiv njihovog bezvjerja.

— Budimo i mi spremni!

NOVA AKADEMIJA ZNANOSTI

To je Akademija znanosti koju je koncem prošle godine osnovao Papa Pio XI. Zato se i zove Papinska Akademija znanosti.

Za članove te papinske akademije biraju se najznatniji učenjaci i pobornici različitih znanosti svih naroda, bez razlike vjerske pripadnosti.

Ova nova papinska ustanova naišla je na veliko odobravanje čitavog učenjačkog svijeta, jer je dokazala savremenost i naprednost katoličke Crkve.

NOVIM ZADARSKIM KANONIKOM imenovan je preč. don Frano Krivičić, koji je rodom iz Valura na Cresu. Prije rata služio je na Unijama i u Malom Lošinj, odakle je za vrijeme okupacije morao otići. Zadnje vrijeme župnikovao je u rodnom mjestu. Povjerenom mu je i vođenje ekonomije u sjemeništu te poučavanje hrv. jezika sjemeništarima.

O. LJUDEVIT CARVIN, bivši provincijal franjevačke provincije sv. Jeronima, rodom iz Cresa, proslavio je prošlih dana u Zadru svoj zlatni misnički jubilej.

Podlistak

Istiniti događaj*

Bilo je to za svjetskog rata.

U selu Kučićima, općine omiške, desio se strašan događaj. — Dječak od četrnaest godina razbio je zlatni sat starijeg brata, koji bijaše na fronti. Kad je majka saznala za tu nezgodu sina, stade ga progoniti i kleti raznim kletvama. Majka je imala ružnu i čestu naviku da sipa kletve na sina. Između ostalih kletva izreče nad sinom i ovu kletvu, koja se bila uobičajila u tom selu: „Bolje bi bilo, moj sinko, da te vrag odnese u Americu, nego da brata u kući dočekaš.“

America se zove jedna jama, nedaleko spomenutog sela. Seljaci pričaju za tu jamu, da je dobila ime po turskom vodi Omeru. Omer je bio njihov veliki neprijatelj, te su ga

* Uredništvo ne odgovara za istinitost ovog događaja. Mi vjerujemo mogućnost nadnaravnih događaja, ali, naravno, svaki pojedini takav slučaj mora se brižno i kritički ispitati sa strane Crkve. Stvar, ipak, donosimo, jer sadrži u sebi zgodnu i zornu moralnu pouku.

Neka živi naš „Katolik“ i u god. 1937!

Naš »Katolik« započeo je o smu godinu svog djelovanja. Uvelike sam radostan što on, uza sve poteškoće i žrtve, hoće i unaprijed da živi i radi za našu vjersku katoličku stvar!

Od svog opstanka »Katolik« je zastupao odriješito i bezkompromisno uvijek katolička načela u javnom i privatnom životu: donosio zdravo štivo te ustrajno upozoravao u zadnje doba svoje čitaoce, a osobito naša sela, sa crvenom pogibelji i razvratnim idejama koje prijete vjeri i socijalnom poretku.

Pohvalom se mora istaknuti da je »Katolik« uvijek bezobzirno ustajao na obranu vjerskog odgoja naše omladine po školama te se zalagao za katolička društva i organizacije i uspješno promicao njihovo djelovanje i napredak na svakom polju i pravcu.

Ovaj program mora da za »Katolik« bude i dalje njegov program. On će, uz druge naše katoličke tjednike, dnevnik, časopise, uvjeren sam, raditi i unaprijed za »Katoličku Akciju« tako potrebitu u teškoj sadašnjici.

Potreba opstanka i širenja »Katolika« po našim župama sjeverne Dalmacije je jasna da ga svijesni katolici moraju podupirati i primati.

Preporučujem svim katolicima, a u prvom redu svim svećenicima u šibenskoj biskupiji i apostolskoj administraciji, da šire »Katolik«. U svakoj župi mora da bude što moguće veći broj pretplatnika. Blagoslivljem sve saradnike, promicatelje i pretplatnike. Neka naš »Katolik« izvrši svoju časnu zadaću i u novoj godini 1937!

Šibenik, na Novu Godinu 1937

M. P.

Biskup i Apost. Adm.
✱ DR. FR. JEROLIM MILETA

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 10 I: — *Blagdan sv. Obitelji*. Danas nas sv. Crkva vodi u nazaretsku kućicu, da se tu divimo i naučimo posluhu, poniznosti i ljubavi. — I nedjelja po Bogojavljenju. — Sv. Agaton, papa.

Ponedjeljak, 11 I: — *Sesti dan u osmini Bogojavljenja*. — Sv. Higin, papa i mučenik. Izabran za papu oko g. 138. Umro oko g. 142.

Utorak, 12 I: — *Sedmi dan u osmini Bogojavljenja*. — Sv. Tatjana. Bila je najprije bačena pred divlje zvijeri, a zatim u vatru.

Srijeda, 13 I: — *Osmina Bogojavljenja*. — Današnje nam evanđelje govori o Issuovu krštenju. Zahvalimo Bogu na milosti sv. krsta i obnovima obećanja zadana na sv. krštenju preko krsnog kuma.

Četvrtak, 14 I: *Sv. Hilarij*, biskup i crkveni naučitelj. Bijaše biskup u francuskom gradu Poitiersu u 4 v. Mnogo je pretrpio od krivovjernih Arijanaca. U borbi protiv njih napisao je veliki broj učenih rasprava i knjiga o presv. Trojstvu.

Petak, 15 I: — *Sv. Pavao pustinjač*. Živio je sredinom 3 v. Njegovi životopisci pripovijedaju da ga je Bog čudesno hranio u pustinji. Svakog dana za objed gavran bi mu donosio glavicu kruha. A kad mu je došao sv. Ante pustinjač u posjetu, gavran mu je donio 2 glavice za objed. Umro je u 113 godini života, 90 godina proživio je u pustinji. — *Sv. Anastazija*, mučenica. Rodila se pri koncu 3 v. Radi neustrašivog ispovijedanja sv. vje-

re bila je poslana u progonstvo sa 270 ostalih kršćana. Ali, kada ni progonstvo nije uskoлебalo njezinu vjeru, svezaše joj ruke i noge o stup, pa naložiše vatru, i tako ju živu spalili. Grad Zadar i zadarska nadbiskupija časti svetu Anastaziju kao svoju zaštitnicu.

Subota, 16 I: — *Sv. Marcel*, papa i mučenik. Okrutni car Maksencije tražio je da se odrekne vjere i papinske vlasti, pa da žrtvuje poganskim bogovima. Svetac je to energično odbio i radi toga bio teško bičevan. Umro je g. 311.

Blagdan sv. Obitelji

Čitanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Kološanima (3, 12—17). — Braćo! Obucite se kao izabranici Božji, sveti i ljubezni, u srdačno milost, dobrotu, poniznost, čednost, strpljivost; podnoseći jedan drugoga i opraštajući jedan drugomu, ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Gospodin vama oprostio, tako i vi! A vrhu svega toga imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I mir Kristov neka radosno vlada u srcima vašim, na koji ste i pozvani u jednome tijelu; i zahvalni budite! Riječ Kristova neka stanuje u vama obilato; u svakoj mudrosti učite i opominjite sami sebe sa psalmima, himnima i duhovnim pjesmama, zahvalno pjevajući u srcima svojim Bogu. Sve što god činite riječju ili djelom, sve (činite) u ime Gospodina Isusa Krista, zahvaljujući Bogu i Ocu po Isusu Kristu Gospodinu našem.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Luki* (2, 42—52). — Kad je Isusu bilo

jednoć seljaci bacili u tu jamu. U slavu te pobjede, prozvaše jamu Omericom. Jama je veoma duboka i čovjeku neprilazna.

Pružila mi se prigoda razgledati Americu i osvjedočiti se, od istinitih svjedoka, za ovaj događaj. — Strašna je na pogled, te je teško i pomisliti da bi čovjek u nju mogao sići.

Spomenutog dječaka nestade odmah iza majčine kletve. U selu ga nema, a kući ne dolazi! Tražeći ga danas sutra, nigdje ga nije bilo. Pitalo se po selu; kuda je nestao?

Odmah javiše nesreću starijemu bratu.

Drugi dan donesoše čobani koporan (kratki kaput od sukna), na kojemu je bila pričvršćena medalja Majke Božje. — Kazaaše, da su koporan našli nad jamom.

Svijet je počeo govorkati, da je dječak u jami, jer je nad jamom ostavio znak.

Treći dan dode brat nesretnog dječaka. Tražio ga je i on po selu i širio tu vijest po bližnjoj okolici, da je dječak u jami. I pokušao sreću. Nabaviše veoma dugo uže i svijeću, svezaše starijega brata užetom, dade mu u ruku svijeću i počeo ga spuštati u jamu. Spustiše ga nekoliko metara, do jedne hridine u jami, i tu se

zaustavi. Poče razgledavati i opazi u jednom kutiću brata, koji je spavao tvrdim snom.

Odriješti sa sebe uže i sveže brata, zatim dade znak za istezanje. Ljudi, koji su čekali nad jamom, iste goše mladeg, a zatim starijeg brata. Tada počeo pregledavati dječaka, koji je bio potpuno sanjiv, ali neozlijeden.

Čudnovato! Sići u tako strašnu jamu, a neozlijediti se!

Odnesoše dječaka u sanjivom stanju kući. Nakon nekoliko sati bio je svijestan. Sad ga počeo ispitivati o njegovoj nesreći i boravku u jami. Dječak, preplašen i stidljiv, videći oko sebe mnoštvo ljudi, nije znao ništa drugo reći, nego da ga je neka neodoljiva sila odnijela, svukla mu koporan, a njega uvukla u jamu. Cijelo vrijeme da je spavao, te nije znao što se oko njega događalo.

Poslije toga događaja dječak je živio deset godina, uvijek stidljiv i boležljiv, dok nije napokon, shrvan od teške bolesti, preminuo.

Nesretna majka se tek sada ostavi svojih davolskih kletva.

Taj događaj osvijestio je i druge majke toga sela.

Don Filip Mimica

dvanaest godina, uzišli su u Jeruzalem po običaju na blagdan. I kad se dovršiše blagdani, i oni se vraćahu, osta dječak Isus u Jeruzalemu, i ne znadoše roditelji Njegovi. A misleći da je s mnoštvom, otiđoše dan hoda, i stadoše Ga tražiti među rođacima i znancima. I ne našavši Ga vratiliše se u Jeruzalem da Ga traže. I poslije tri dana nađoše Ga u hramu gdje sjedi među učiteljima, te ih sluša, i pita. A svi koji su Ga slušali, divili su se razumu i odgovorima Njegovim. I vidjevši Ga začudiše se, i mati Njegova reče Mu: Sine, što učini nama tako? Evo, otac Tvoj i ja žalosni smo Te tražili. I reče im: Zašto ste me tražili? Niste li znali da meni treba biti u onome, što je Oca mojega? I oni ne razumješe riječi koju im reče. I side s njima i dođe u Nazaret. I bio im je poslušna. I mati je Njegova čuvala sve riječi ove u srcu svome. A Isus je napredovao u mudrosti i u dobi i u milosti pred Bogom i pred ljudima.

Ogledalo obiteljskog života

U prvu nedjelju po Bogojavljenju slavi se lijepi blagdan svete Obitelji.

Taj blagdan nije star. Ustanovio ga je, tek u ovom vijeku, papa Benedikt XV. A imao je mnogo razloga, kad je odredio da ga slavi čitav katolički svijet.

Ovako Benedikt XV obrazlaže svoju odluku:

„Kad je premilostivi Bog odlučio da izvrši djelo ljudskog otkupljenja, pa koja su duga stoljeća čekala, odredio je takav nacrt i red, da prve početke djela otkupljenja pokaže svijetu u uzvišenoj prilici od Boga ustanovljene obitelji... U toj obitelji imaju svi ljudi najizvrsnije ogledalo obiteljskog života te svake kreposti i svetosti. U Josipu imaju oči obitelji presjajnu uputu očinske budnosti i skrbnosti; u presvetoj Djevici Bogorodici imaju majke uzvišen uzor ljubavi, stidljivosti, odanosti i savršene vjernosti; a u Isusu, koji im je bio poslušna, imaju djeca božanski primjer poslušnosti...“

Nismo crnogledi, ali opet ne smijemo istinu skrivati iza debelih zastora; pa ako istini pogledamo u oči, moraćemo reći: Naše se obitelji ruše a toplu se obiteljsku ognjišta pomalo gase. Rijetke su, i suviše rijetke, obitelji, koje, bar donekle, slične svetoj nazaretskoj Obitelji!

Evo nam, baš radi toga, blagdana sv. Obitelji! Današnji blagdan nam ovako propovijeda:

Oče, kakav si? Nisi li ti kriv neslozi u svojoj obitelji? Zar se za sve više ne brineš: i za duhan, i za alkohol, i za društvene igre, — nego za prehranu svoje obitelji i uzgoj svoje djece? — Budi očinski budan i skrban kao glava nazaretske Obitelji — sveti Josip!

Što je s tobom, majko? Paziš li na svoju kuću, kako da ugodiš muž? Ili sve svoje vrijeme posvećuješ prijateljicama, nepotrebnim razgovori-

U svitanju dana

Dok čitavo selo počiva i hoda dolinom sanja, moj duh ne počiva već se diže i moli svome Stvoritelju.

Kad blaga i tiha zora počne slati hvalospjeve Bogu i sipati srebrni blagoslov na zemlju, tad i moje srce otvori svoje klijetke i pretvori se u žičak ljubavi. Svetu ljubav, koju čistu i nevinu uvijek čuva, šalje tada Onome, koji je sama Ljubav i Dobrota. Šalje je upravo sa zorom, da je ne bi svijet vidio, jer svijet prezire ljubav... Ti sveti izdisaji moga srca združuju se sa zorom i čine skladni duet Tvorcu svega...

Veseo, kao nikad do sada, udišem blagi jutarnji dah zornog zraka, šaljuci uz to tople vapaje svom Bogu... Zvezdice se pomalo uklanjaju iz vidika i svojom treptljivošću me pozdravljaju, pune ljubavi, miline i dobrih želja...

Već je zora obavila, dosad tmurni istok, u ruho bjeline i sjaja, a ja još tiho, tiho šaputam: „Blagoslovljen bude Bog!“

— Ko nam šalje zoru i svijetlo sunce? Ko ureši nebo zvijezdama, a zemlju planinama, morem i rijekama? Stabnima, cvijećem, travom i različitim zvjerima?

ma, i ugovaranju bližnjega? A što je s tvojom djecom? Znaš li kamo idu i što rade? — Budi ljubezna, odana kući i vjerna mužu kao srce nazaretske Obitelji — Djevice Marija!

A ti, dijete? Ljubiš li i poštuješ li roditelje? Uzvrataš li im milo za drago: poslušnošću, marljivošću i dobrotom? — Budi kao mirisavi cvijet nazaretske Obitelji — Dijete Isus, za koga znamo iz Evanđelja da im je bio poslušnik!

Ono što govori danas sv. Pavao Kološanima, morali bismo često dovikivati svim članovima obitelji:

„Obucite se kao izabranici Božji, sveti i ljubezni, u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, čednost, strpljivost: podnoseći jedan drugoga i oprašćajući jedan drugome...”

Te Pavlove savjete oživotvoriti, najprije u obiteljima, i svijet će dobiti sasvim drugo lice: spasiće se od neminovne propasti u koju sve više srlja!

Krist nije odmah objavio svoje božanstvo čitavom svijetu. Najprije Ga kao Boga priznadoše samo izabrani pojedinci, mudraci s istoka! — Ni danas neće nikome uspjeti da najednom preokrene čitav svijet. Najprije se mora započeti s pojedincima. A pojedinci, kako znamo, najsigurnije se i najtemeljite uzgajaju u obiteljima.

Zato je negdje neko opravdano zapisao:

„Bezvjeret ostavljaju katolicima kapelice, crkve i katedrale; a da preokrenu ljudsko društvo, zadovoljavaju se da imaju u rukama samo obitelji”.

Kad budemo danas u crkvi, za vrijeme sv. Mise, klečali, molimo srdačno skupa sa svećenikom lijepu početnu molitvu:

„Gospodine Isuse Kriste, koji si, podložan Mariji i Josipu, neizrecivim krepostima posvetio obiteljski život, daj da se njihovom pomoću ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji i da postignemo vječno zajedništvo s njom.”

— Isuse, Josipe i Marijo, molite se za nas sada i na času smrti naše!
Liturg

PRIVILEGOVANA AGRARNA BANKA osnovala je filijalu (podružnicu) u Zagrebu, Ljubljani i Sarajevu.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ZELUDAČNI
ELIXIR

KUCA UTEM
GOD 1861

IZDRAVSTENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

proizvađa
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

Ti, Bože moj!
O, blagoslovljeno budi uvijek Tvoje sveto Ime, koje pokreće stožere zemlje i daje život svemu što živi!

Jutros mi srce nije hladno kao ostalih dana. U nj je stigla zora Vječne Ljubavi. Svaki mig, svaki kret ti jela je hvalospjev Stvoritelju. I dok te svete želje u sebi čuvam i gajim, sve drugo prezirem. Slavu ovoga svijeta bacam pod noge, a ljubim i čuvam u srcu slavu stečenu po trnovitom putu, a koji vodi stalno u neko...

O, zoro rumena, koja navješćuješ svijetu bijeli dan, pridruži se meni i zajedno sa mnogom pjevaj hvala Bogu!

Dije se pomalo cvrkutanje ptica i sve više ispunja zrak. Život se povrća u svako biće, jer je zora navjela svima skoro svijetlo. Veseli se: bumbar, i hrušt; i ljiljan, i tulipan, i karanfil, i jorgovan, najmanji cvjetić u travji, i crvić u kori.

O, Bože, daj da u mojoj duši uvijek vlada dan. Neka nikada okovi noći ne zastru moje mlado srce. I sa mojih usana će neprestano, poput meda, teći sveti uzdisaj:

Blagoslovljen budi Bog!
Mirko Validžić

Papin božićni govor

PAPIN BOŽIČNI GOVOR

Kako je poznato, uoči Božića svake godine sveti Otac prima u posebnu svećanu audijenciju sveti kolegij (kardinala) i predstavnika klera grada Rima i prima od njih čestitke. Tom prilikom sveti Otac svake godine drži svoj božićni govor, u kojem se osvrne na važnije crkveno političke događaje čitave prošle godine.

Ovoga puta radi bolesti svetoga Oca nije bilo posebne audijencije, ali je sveti kolegij ipak Piu XI. uputio pismenu čestitku.

Sveti Otac je mjesto alokucije govorio iz svoje bolesničke sobe na radiju i to ovoga puta ne samo „svetom kolegiju, episkopatu i rimskim prelaticama, nego i „svjetovnom i redovničkom kleru i čitavoj našoj velikoj katoličkoj obitelji”.

Sveti Otac je govorio u četvrtak na Badnji dan od 12.30 do 12.58 sati iz svojih privatnih apartmana.

GOVOR SVETOGA OCA

Ako u nebrojenim prilikama... naše očinsko srce kuca veselim oduševljenjem Oca i sve njih grli u Srcu našega Spasitelja, tada pogotovo danas u sjaju betlehemske zvijezde... Blizu smo i, kao obično, prisutni u čitavom katoličkom svijetu, i to sa mišlju, koja nadvisuje ne samo tijek vremena, ne samo vrhunce Alpa i neizmjenost Oceana, nego se diže iznad svjetova i njihovih oluja do Boga...

Već smo spomenuli svete božićne blagdane, jer je upravo to prvi motiv, radi kojega smo poželjeli vašu prisutnost, da bi mogli s vama, predragi, izmijeniti čestitanje i najsrdačnije vam poželjeti sve duhovne milosti, najsvetije darove, najbogatije, obilne i potpune blagoslove...

SV. OTAC O SPANJOLSKOJ

Nažalost protiv volje onoga Boga, koji je došao među ljude, da donese mir ljudima dobre volje, bori se zloča mnogih zalutalih, mnogih neprijatelja Božanskoga Djeteta Isusa koji je htio postati čovjekom i boraviti među nama, pun milosti i istine, da bi od njegove punne svi mi mogli primiti tolike milosti. (Iv. 1, 26). Stoga smo Mi već prije prilikom ovih svetih dana, i to redovito i bez prekida, svakom prilikom kad smo mogli otvoriti Naše srce ne samo vama, nego i čitavoj velikoj katoličkoj obitelji, morali sa akcentima duhovnoga veselja spojiti i izraz teške žalosti, koju su u Našem srcu izazvala tolika zla, koja u sadašnjim vremenima rastužuju čovječanstvo, društvo i Crkvu.

Zalost, koja se ove godine miješa u božićnu radost, jest još dublja i tužnija radi toga što još bijesni užasni, pun mržnje, nesreća i razaranja građanski rat u jednoj zemlji kao što je Spanjolska, za koju bi se kazalo, da u njoj sve one snage, na koje smo malo prije upozorili, hoće izvršiti najviši pokus i demonstraciju razornih sila, koje im stoje na raspolaganje, razasute u svim stranama svijeta.

To je nova opomena tim teža, i strašnija za čitav svijet, a naročito za Evropu i kršćansku kulturu.

OPOMENA NJEMACKOJ

Čak i među onima, koji tvrde, da su branitelji reda protiv revolucije, branitelji kulture protiv opasnosti ateističkoga komunizma... vidimo sa boli u duši ne maleni broj onih, koji u izboru sredstava i u ocjeni svojih protivnika, puštaju da s njima samima zagospoduju i da ih vode krive i zlokobne ideje.

Krive i zlokobne: jer onaj tko želi vjeru u Krista i božansku Objavu iščupati ili ugasiti u srcima ljudi, a posebno omladine; onaj tko se usudi Katoličku Crkvu, koja je čuvar božanskih obećanja i koja odgaja narode za božansku misiju, proglašiti neprijateljom napretka naroda, ne samo, da nije graditelj sretnije budućnosti čovječanstva i radi toga ni svoje domovine, nego time razara najuspješnija i odlučna sredstva obrane spomenutih zala i surađuje, pa bilo to i nesviješeno, sa onima koje, kako to ponosno ističe, želi pobijati.

POBUDE KATOLIČKOJ AKCIJI

Imali smo već nekoliko puta priliku, pa i nedavno, kazati ono što je

sveta Stolica uvijek mislila i naučavala... Suviše je poslije svega toga učinili što drugo osim što ćemo obnoviti još glasnije, i još srdačnije očinsku molbu i poziv i najživlju preporuku upućenu vjernicima cijeloga svijeta, svim dušama, koje su odane presvetom Srcu i interesima Crkve, čitavom episkopatu, čitavom svjetovnom i redovničkom kleru, čitavom lajkatu, i sa najvećim povjerenjem onima, koji sa toliko inteligencije, vjere i kršćanske ljubavi, revnuju za interese Kristove i interese duša sa aktivnim sudjelovanjem u hijerarhičnom apostolat u različitim djelatnostima Katoličko Akcije.

PAPA MOLI ZA SPANJOLSKU

Naša misao puna posebnoga povjerenja ide na poseban način herojskim dušama, koje od svoga dnevnoga rada čine apostolat pa i od same njihove bolesti.

Ove godine, ljubljani sinovi, Božanska dobrota nam je dozvolila, da molitvama, djelima i žrtvama tolikih drugih i Mi nešto doprinesemo našom bolešću, od koje Nas je Providnost do sada tako čudesno pošteđila. Tu patnju Nam je božanska Dobrota neposredno i obilno nadoknadila sa divnim i uzbudljivim izrazima saučesća preko molitva, o kojima sa svih strana, iz svih dijelova Crkve posljednjih dana dolaze sve češći i češći glasovi i tješe zajedničkoga Oca.

Radi toga radosna srca upotrebjavamo ovu priliku, da bi svima zahvalili radi njezinih i tako intenzivnih dokaza sinovske ljubavi. To činimo tim prije, što je ono, što smo pretrpjeli tako malo u usporedbi sa onim što tako teško i tako mnogo muči svijet... Neka radi toga ipak ne odbije Našu žrtvu, koju primamo jer je to Njegova sveta volja, koju prihvaćamo radi veće Njegove slave, protiv koje se sada toliko bore, radi obraćenja svih koji su zalutali, radi mira i dobra čitave Crkve, a na poseban način radi toliko okušavane Spanjolske, koja je baš radi toga našem srcu toliko draga.

MOLITVA ZA MIR

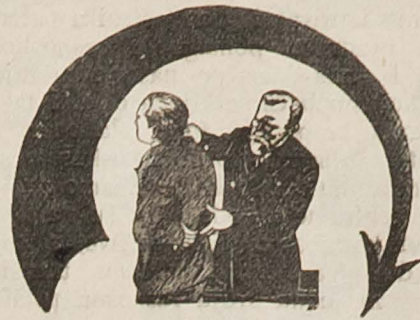
U ovoj godini upućujemo vladama i narodima zemlje novi, još vatreniji i bolniji poziv za mir; za održanje mira, onamo gdje on još vlada, za njegovo učvršćenje i uspostavu onamo, gdje je on samo bolna uspomena i tragična još nezadovoljena želja. Ovom pozivu na čitav svijet pridružuje se — još kao nikada žarko — naša molba Bogu, da bi bila uspostavljena ona tranquillitas ordinis, u kojoj jedino može postojati mir, molitva za ostvarenje individualne i kolektivne pravednosti bez koje nije moguće ni jedan porudak. Ovu našu molitvu mira položimo puni poćitanja pred kolijevku Kralja mira.

Tako se sa mišlju i srcem vraćamo betlehemske špilji i odatle bacamo pogled na čitav katolički svijet, da bi zahvalili božanskom Djetetu, najmudrijem djetetu Isusu, koji se učinio djetetom da bi postao još dostojniji ljubavi i da bi svojom ljubavnošću mogao privući čitav svijet Sebi. Svome križu, u Svoji osinjak, u Svoju Crkvu, k Svome triumfu. On je danas među nama, i u zajednici s Njim Njegov namjesnik podiže ruku, da blagoslovi sve Vas, ljubljani sinovi, i da nad vas zavezove ono obilje sreće i milosti, zbog čega je On došao da ih prospe nad nama, na lice ove naše zemlje, za sve ljude dobre volje, kao sjeme vječnoga triumfa koji neće ništa omesti.

I blagoslov Boga svemogućega Oca i Sina i Duha Svetoga sašao na vas i ostao vazda.”

Našem je siromaštvu kriv i centralizam

Naš „Katolik” nije doduše nikakova politička novina, a ni socijalna revija, ali u koliko dnevni događaji zadiru i u naša životna pitanja, to moramo da glasno progovorimo i u našoj katoličkoj štampi. — Javnost i široke mase naroda ne smiju imati o nama krivo mišljenje, kao da smo se tobože okupili oko samih „Glasni-

HERSAN ČAJ

će Vam pomoći da opet postignete zdravlje pomoću ljekovitih svojstava bilja.

Ne budite neprijatelji sami sebi! Oboljenja od mjehura i boli kod mjesečnog pranja (menstruacije) ublažit će HERSAN ČAJ.

Smeta li Vas gojaznost (debljina)? Zelite li biti vitki? — Onda možete upotrebiti HERSAN ČAJ.

Zašto da trpite boli kod reumatizma i kostobolje (giht) kada to nije potrebno. HERSAN ČAJ je sredstvo koje Vam može olakšati muke.

HERSAN ČAJ pomaže kod arterioskleroze i hemoroida (šuljeva).

Zar zbilja neznate da je HERSAN ČAJ kod oboljenja želuca, jetara i bubrega dobro sredstvo.

HERSAN ČAJ dobiva se samo u originalnim omotima u svima ljekarnama. — Tražite besplatnu brošuru i uzorak kod: „RADIOŠAN” Zagreb, Dukljaninova ul. 1 Reg. br. 19834/1933

ka”, a da o današnjim teškim prilikama ne vodimo uopće računa.

Iz Beograda dolazi, naime, vijest, da se uskoro sprema nova uredba o organizaciji *zimske pomoći za besposlene* po cijeloj državi. U tu svrhu je zamišljen fond, koji će se nabrati u Beogradu iz „dobrovoljnih” prinosu državnih i privatnih namještenika.

Ovoliko najavljuje ljubljanski „Slovenec”, po saopćenju ministra za socijalnu politiku.

Fond će se stvarati iz doprinosa, koji će uplaćivati državni i privatni namještenici, svake godine u dva obroka ustpujući u fond po jednu svoju čhvenu zaradu. Sa tim se doprinosima nadaju sabrati svotu od kakvih 50 milijuna dinara, a pored karitativne svrhe imale bi se židati i radničke kuće iz toga fonda. U nacrtu je, dakako, da se sa takovom gradbenom velikom akcijom započne najprije u Beogradu, za što je već proračunata i svota od približno 20 milijuna dinara.

Nema čovjeka, koji neće priznati, da je zaista potrebna pomoć besposlenom radništvu, naročito onome iz industrijskih i tvorničkih krajeva. Ali je također jasno, da se uređenjem našega novčarstva, osobito zadružnoga, dade najbolje pomoći oživljenju industrije i tvornica. Time bi naš radnik, naš težak, naš najveći siromah došao do zarade, do kredita i do oživljenja poljoprivrednog gospodarstva i podignuća cijena svojim proizvodima.

Kada govorimo o našem novčarstvu, mislimo i na privatnu inicijativu, na naše domaće novčane zavode, štedionice i kreditne zadruge. — Za našu privredu nisu dovoljna samo četiri privilegovana zavoda, kojih su centrale u Beogradu. Ovi zavodi imaju biti na uslugu naših domaćih manjih zavoda u zemlji i za potrebe srednjeg i nižeg staleža.

Uporedo sa uređenjem novčarstva, ima da se razvije i široka akcija države u pogledu provadanja javnih radova, u prvom redu prometnih veza. — Na taj način riješavaju krizu besposlenih i ostale napredne države, a ne davanjem novčane potpore. Ovakova će se potpora davati, doduše, uvijek, ali samo onim besposlenim i bijednim, koji ne mogu da, radi starosti ili bolesti, zarade svoju nadnicu. Na to će biti i nadalje pozvane dobrotvome ustanove i dobro srce svakoga pravog kršćanina. — Ali prosjačenje zavravih treba spriječiti. I to sa više razloga. Pri takovom prosjačenju uvijek se kviri, i onaj koji je bezobrazniji i drskiji prolazi najbolje. A što je kod toga najglavnije, ruši se ljudski ponos. Čovjek traži i kruha, ali tako da poštenom zaradom proživi i on i njegova obitelj.

Ne smijemo dozvoliti, da se prosjačenje industrijalizira sa svim moralnim slabim učincima. — U nijednom, pak, slučaju nije ni pošteno ni

pravedno, da se na račun džepa državnih i privatnih namještenika patentira nezdravo pomaganje besposlice.

I onda konačno nastaje pitanje, po kojemu li će se ključu dijeliti tako nabrani besposleni fond. Žalibože, i mammo do sada vrlo dobro iskustvo sa „centralnim fondovima“. Znamo za sve one centralne zavode, koji su namijenjeni potrebama cijele države, a koji su do pola stotine milijuna utrošili samo za jednu svoju raskošnu palaču u Beogradu, dok bi se sa tolikim iznosom bila mogla sagraditi kod nas najmodernija bolnica. — A treba znati, da u narodu vlada puno nepovjerenje za sve takove fondove. Dovoljno je spomenuti ranije režime, koji su iz fondova za ublaženje socijalne bijede plaćali izborne troškove.

Centralizam onemogućuje svaku pravičnu gospodarsku politiku. Zato fondovi, sa kojim upravlja centralizam po svojim načelima, ne mogu uživati povjerenje. I dok se centralizam ne likvidira, neka se socijalna pomoć za sada organizuje po postojećim banovinama. Contralna pomoć neće nikada doseći svoj cilj, koliko može da postigne akcija po narodnim samoupravama i njenim organima!

I na drugom polju osjećamo slabu učinak centralizovane uprave. — Evo sada *Privilegovana agrarna banka*, ili kako se skraćeno piše PAB, otvara svoje podružnice i u prečanskim krajevima. Naši su se školovani momci bili oveselili za namještenja. Ali kako splitsko „Novo Doba“ izvještava, ovih je dana otvorena i podružnica u Zagrebu i od kakovih 250 činovnika, uspjelo je jedva, da se namjesti *desertorica Hrvata!*

F. Z. Donađini

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Donjem Miholjcu, okružje dakovačko.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanici V. K. B. posjetili su, odnosno održali su predavanja u ovim mjestima: U Petrinji S. Ramljak, u Brodu, Bos. Brodu Vinkovcima, Osijeku, Somboru i u Subotici dr Protulipac.

ODRŽANI TECAJEVI. Izaslanik V. K. B. prof. Mirko Cerovac održao je vrlo uspio tečaj za sva K. B. iz Međumurja u Maloj Subotici. Sudjelovali su izaslanici iz Kotoribe, Sv. Martina na Muri, Nedelišća Draškoveca i Goričana. — Izaslanik VKB M. Udžbinac svršio je tečajeve u Novigradu Podravskom i u Kloštru Podravskom. Oba su vrlo dobro uspjela.

Po državi

BUGARSKO-JUGOSLAVENSKO ZBLIZENJE. Naša vlada izvjestila je bugarsku vladu, da sa najvećim zadovoljstvom prihvaća ponudu pakta o prijateljstvu. Čim se svrše izvjesne pripreme čisto tehničke i formalne prirode, pristupiće se potpisivanju ovoga pakta.

NOVA NOVČANICA OD 500 DINARA puštena je u opticaj 1. t. mj., dok su dosad u opticaju bile samo novčanice od hiljadu i sto dinara.

STAKORI SU IZGRIZLI DVOGODISNJE DIJETE u Zagrebu Božidara Grašića, dok su mu roditelji bili na dočeku Nove godine. Čini se, da se dečko dugo borio sa štakorima, prije nego što je umro uslijed iskrvavljenja.

CRKVA GOSPE OD ZDRAVLJA SAGRAĐENA. Završen je vanjski rad na novoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu. Pod crkve je također već izravnani i betoniran. Tako je glavni rad crkve završen.

NOVIM POKLISAROM NASE DRŽAVE KOD Vatikana imenovan je dr Niko Mirošević-Sorgo, savjetnik u ministarstvu vanjskih poslova, rodom iz Dubrovnika.

O. VINKO MICHELII, Isusovac, umro je na sam Božić. Rodom je iz Supetra. Votrom svoje revnosti održao je na stotine sv. misija po svim hrvatskim krajevima, napose po raznim mjestima naše Dalmacije, i osnovao mnoga nabožna društva. Nauživao se rajske slave!

NJ. VEL. KRALJICA MARIJA I KRALJEVIĆ TOMISLAV otputovali su u London. Doznaje se, da će Kraljević Tomislav stupiti u jedan engleski zavod i tamo ostati duže vremena na naukama.

DR MACEK O SPORAZUMU. Prije Božića posjetili su saradnici zagrebačkih dnevnih listova dra Vl. Mačka, da se informiraju o raznim političkim pitanjima. O

odnošajima između b. HSS i beogradskog dijela udružene opozicije izjavio je: „Po mom mišljenju treba rad na sporazumu podijeliti u dvoje. Prva je stvar sam sporazum, koji ima da konačno riješi i hrvatsko pitanje i sva ostala aktualna pitanja. Druga je stvar predradnje za takvo konačno rješenje. Više puta sam već rekao, da se čitavo pitanje ima riješiti samo na strogo demokratskom temelju i da se ništa ne može nametnuti narodu, što narod sam ne će. I to ne samo u Hrvatskoj, nego ni u Srbiji ni u kojem drugom kraju. Prema tome dakle mogu konačan sporazum sklopiti samo predstavnici naroda, koji moraju biti izabrani u tu svrhu slobodnom narodnom voljom. Iz toga načela i izvire moj poznati zahtjev za konstituantu. Druga stvar je spremiti sve, da narodu bude omogućeno, da sam o svojoj sudbini odlučuje. I tu držim, da je potrebno saradivati sa svakim, tko ima pošten namjeru, da narodu do te mogućnosti pomogne. Za sada se razgovaram sa svakim, a tko će u tom velikom djelu sudjelovati, pokazat će budućnost.“

CONFERENCE KATOLIČKIH BISKUPIA. Kako novine javljaju, 8. t. mj. sastat će se u Zagrebu naši katolički biskupi te će raspravljati o važnim crkvenim pitanjima.

RASPRAVA O KONKORDATU. Narodni poslanici u Skupštini dobili su nacrt konkordata između naše države i Vatikana na proučavanje. Izabran je posebni skupštinski odbor, kome je predsjednikom poznati pravoslavni svećenik g. dr Voja Janjić. Po novinskim vijestima odmah po pravoslavnom Božiću, čim započne rad Skupštine, glasovat će se o konkordatu.

Naši dopisi

Drniš

BLAGOSLOV ZASTAVE. Naše društvo „Malih Podvornika“ u zadnje vrijeme razvilo je intenzivniji društveni rad. Redovito se održavaju mjesečne sjednice; pjevačka i diletantska sekcija češće nastupa. Na sv. Luciju davali su koncert hrvatskih auktora sa prigodnom operetom. Njihov nastup svakoga je zadržao i napose roditelje, koji su se osjećali sretnima gledajući lijepe napredak svoje djece. Djeca su odavno željela imati svoju društvenu zastavu, što im je napokon i uspjelo. Na sv. Stjepana bila je blagoslovljena krasna zastava, koju su veoma ukusno izradile gđice R. Viličić i K. Kulušić. Na zastavi je s jedne strane društveni znak: ostensorij, a s druge znak katoličke Akcije. Zastavi su kumovali: gđica Tončica Firm, g. I. Šimetin, poglavica suda i g. Mr. Ph. Hrvoje Novak. Poslije blagoslova djeca su, sa svojom kumom i kumovima i zastavom uz pucanje mužara, prošli ulicama do crkve sv. Ante, na što su se razili, ponosni što i oni imaju svoju zastavu.

ODLAZAK VRIJEDNOG ČLANA K. A. Društvo katoličkih muževa doživilo je veliki gubitak odlaskom g. Hrvoja Novaka, apotekara, koji je marni član bio od njegova osnutka. Nijedna priredba i nijedan važniji pothvat društava Katoličke Akcije nije se mogao bez njega ni zamisliti. Svoje katoličko uvjerenje na svakom mjestu je neustrašivo ispovijedao i vazda se iskreno veselio svakom napretku katoličke Crkve. Kroz cijelo vrijeme od sedam godina bio je uzorni širitelj katoličke štampe, te bi i najmanje slobodno vrijeme upotrebio njezinu širenju. Isticao se svojom dubokom naobrazbom i uvijek je bio spravan dati pametan savjet za svaku plemenitu stvar. Znao je lijepo spojiti svoje katoličanstvo sa hrvatstvom, pa je kod njega oboje vazda skladno išlo i nikada nijesu došli ni u najmanji sukob. Bio je neumorni blagajnik „Napredka“, i njegovim se je nastojanjem podružnica podigla do zamjerne visine. U svim hrvatskim proslavama i manifestacijama uvijek je bio među prvima. Svak ga je uvelike cijenilo i rado imao u društvu, a to se je najbolje vidjelo prigodom njegovog odlaska. Nekoliko stotina građana i seljaka, sa glazbom Kat. Akcije, ispratilo ga je do stanice, kličući u povorci njemu, vjerskim i narodnim vodama. On se je opratio i zahvalio sa nekoliko ganutljivih riječi.

S njime je zajedno pošla i njegova dobra gospoda, koja je bila tajnica katoličkih žena od njihova osnutka i kao takova mnogo je žrtvovala za društvo. Sada su pošli u Metković; i dok Metkoviću zavidimo što je dobio takovu obitelj dotle mi želimo, da nam se što prije povrate u Drniš, kojemu će oni trajno ostati u ugodnom sjećanju.

Ervenik

NASI JADI I USPJESI. — Pod sivim Velebitom, s onu stranu Zrmanje do Like, razapelo se katoličko selašće Ervenik Gornji. Leži sitno kao zeleni listak na velikom debelu.

Narod je jako siromašan. Uz ono pregršt zemlje i sime stoke proživljava od zarade po svijetu. Narod je jako trijezan i upravo se sjaji u svojoj čisto nošnji. To mu zavidi i priznaje sva okolica.

Po krivim kamenitim stazama na 14—18 km dalekoj svojoj crkvi rado i često prilaze. Što daju, od srca svojoj crkvi daju. Kroz ovu smo godinu nabavili mjesto stare, sasvim novu oltarsku sliku našeg zaštitnika sv. Mihovila, i dva svilena barjaka. Na bijelome je s jedne strane Rafaelova Gospa s Djetinom i natpisom: „Rajska Djevo, kraljice Hrvata; naša Majko, naša zoro zlata,“ a ozada je Srce Isusovo s natpisom: „Stijeg Hrvata Srce Krista, tu nam rudi sreća spas.“ — Drugi je barjak sv. Josipa i sv. Ante. To nam je sve jeftino, po prijateljsku, izradio g. Plečko Mladen, crkv. slikar iz Zagreba. Nije bilo ni jedne duše u župi koja nije dala barem 2 dinara.

Od dragih svojih prijatelja dobili smo na dar bijelu svilenu kazulu sa potpunom misnom prioblakom; 3 oltarnjaka i 2 zastora na Svetohranište i mnogo drugih lijepih sitnica. U listopadu 1936, svetograno je pokraćeno iz naše crkvice sveto posude: ciborij i monstranca. Sav je narod priletio i drugi prijatelji te smo za Božić nabavili novu. Sami su ervenički radnici skupili 900 din!

Ova je običaj ženice „na ružno“ a rijetkost „na lipo“; a mi smo ovu godinu završili neobičnim i veselim događajem za našu župicu i za cijelu bukovačku okolicu, završili je na Ivanju sa krasnim kolom od šest vjenčanja „na lipo.“ Sestero je svatova pod trobojnicama krenulo natrag u selo puškarajući i pjevajući putem.

Er-go.

Zablaće

APEL NA DOBRA SRCA. — Naša župa, koja broji 1000 duša, nema župske kuće, već su naši seljani otrgali od ustiju da su mogli kod privatnika plaćati stanarinu za župnika.

Dugo je to trajalo i plaćalo se, i nikada se nijesmo mogli osloboditi te žrtve. Toliko smo novaca dali i sakupili te opet danas nemamo župskog stana.

Pred nekoliko godina smo se dali na sakupljanje, da bi sagradili vlastiti župski stan; i sakupila se je malenkost. Dolaskom novog uzpnika opet smo se dali na odlučan rad, da bi se naše davne i potrebne želje ostvarile.

Stoga smo se odlučili pokucati na sva dobra i plemenita srca da nam svojim skromnim doprinosom pomognu. Molimo da nas razumijete i pomognete, da bi smo mogli kupiti barem potreban materijal, dok ćemo rad sami naoknaditi uz naš mučan težački posao.

I crkva je u našem selu tako malena i trošna, da je svakako moramo popraviti i proširiti. Zato nas, svi koji možete, pomognite, da čim prije popravimo i proširimo kuću Gospodara svih gospodara.

Ni obale, ni pošte, a ni svoje vlastite škole nemamo, ali kad dovršimo ovo, nastaviti ćemo dalje da naše malo uvažno Zablaće bude na ponos nama i našem hrvatskom narodu. — Bog nek naplati Vašu dobrotu, a mi ćemo Vam ostati zahvalni i moliti se za Vas. — Odbor za gradnju župskog stana u Zablaću.

Doprinosite šaljite na ček broj 32.155 Biskupsko Sjemenište Šibenik. — Adresa: Župski Ured — Zablaće, z. p. Mančalina. Don Damjan Rodin, župski upravitelj, Grgas-Bego Milan, Grgas-Siška Pave, Strkalj Dušan i Aleksa Mate.

Život Šibenika

JERONIMSKJE KNJIGE ZA G. 1937. jeronimski članovi, kao i svi oni, koji ih žele imati, mogu nabaviti u Trafici „Karritas“ (kraj knjižare g. G. Radića).

TOMBOLA MALIH KRIZARICA. Na Mladence, po starom običaju, šibenske Male Križarice imale su tombolu, koju su im priredile njihove starije sestre. Djeca su se sastala u Kat. Domu, pjevala, provela se i igrala. Naročito su ih obradovali darovi te djeljenje slatkiša i slatkiša.

KARITATIVNI RAD KRIZARICA, Križarice su i prošle godine, na svetkovinu sv. Stjepana, povele međusobno pohvalnu karitativnu akciju. Same su sakupile, a mnoge, osobito Male Križarice, otkidale od usta slatkiša i voće, kao i darovale doista robe

i odjeće. Vesela srca nosile su te darove siromašnim obiteljima, nadarile ih te unijele svijetlu zraku iz siromašnog Betlehema u duše i kuće svojih bližnjih. Veselo i iskreno primale su ih te siromašne obitelji — kao svoje najbolje prijatelje.

VJENCANJE. 5 siječnja u 7 sati u varoškoj župnoj crkvi vjenčala se dugogodišnja vrijedna i boduševljena Križarica učiteljica s. Marica Sarin sa g. Petrom Skansi iz Sumartina (na Braču). Lijepo, katoličko vjenčanje obavio je jezuzin duhovnik preč. don A. Radić, koji joj je izrekao dubok i potreban govor. Preko sv. Mise pjevale su sakupljene Križarice a sv. Pričest primile su sve prisutne i namijenile sestri koja ih ostavlja i stupa u nov život. Na zakuski iza vjenčanja održali su joj značajne govore: predsjednik šibenske Kat. Akcije g. prof. M. Stipičević, predsjednica Vel. Križ. Sestrinstva gđica M. Stanković i gđica M. Ostojić. Sretnom paru neka je Božji blagoslov i srdačna čestitka!

KRIZARIČKI TEČAJ U ŠIBENIKU. 4, 5 i 6 održalo je Križaričko Okružje u Šibeniku svoj okružni tečaj. Tečaju je prisustvovala predsjednica Velikog Križarskog Sestrinstva s. Marica Stanković i duhovnik okružja preč. don A. Radić, te mnogo šibenskih Križarica. Od seoskih društava bila su zastupana: Skradin (2), Vodice (2), Murter (2), Primošten (2), Biograd n/m (2) i još neosnovano društvo u Zlarinu sa 5 djevojaka. Predavanja su bila praktična i idejna. Uz predavanja tumačio se poslovnik organizacije. Pjevale su se križarske pjesme i učile igre. Bilo je i prosvjetni sastanak kome je prisustvovala i naš preuzv. biskup Dr. J. Mileta. Na njemu je izrekao pobjudni govor sakupljenim Križaricama. Drugi dan tečaja bila je sjednica odbora, a treći dan sastanak Malih Križarica i skupština Okružja. Sve je to bilo uređeno najljepše, pa su sestre sa sela mogle vidjeti kako se uzorno vodi organizacijsko poslovanje. — Tečaj je završio ugodnom veselicom na kojoj je bilo svega a najviše pravog iskrenog i Božjeg veselja. — Tečajke su se i fotografirale da im ugodni oani ostanu u trajnoj uspomeni.

KRETANJE PUČANSTVA KROZ 1936 GODINU. — U župi Varoš ove godine se rodilo 263, umrlo 132, a bilo je 92 vjenčano; u gradskoj župi sv. Jakova: rodilo se 55, umrlo 51, vjenčano 33; u župi Dolac: rodilo se 15, umrlo 13, vjenčano 8; u Banovinskoj bolnici: rodilo se (katolika) 107, umrlo 185, vjenčan nije nijedan.

Po svijetu

ZDRAVSTVENO STANJE SV. OCA PAPE poboljšalo se. Bolovi u lijevoj nozi su popustili. Iz svih strana svijeta stižu brojni brzojav, u kojima se izražava želja u što skorije ozdravljenje sv. Oca.

SPORAZUM RIMA I LONDONA. Potpisan je u Rimu englesko-talijanski gentlemenski sporazum, kojim se određuju međusobni odnošaji na Sredozemnom moru. Po talijanskim novinama španjolsko pitanje uređeno je tako, da se Italija odriče pretenzija na balearske otoke i povlači svoje dobrovoljce iz Španjolske. Čini se, da je Engleska ovom prilikom priznala aneksiju Abesinije po Italiji.

BORBA PROTIV KOMUNIZMA U ARGENTINI. Argentinski senat izglasao je nacrt zakona o raspuštanju komunističke stranke u Argentini. Protiv ovoga zakona glasovala su samo 4 senatora. Senat je usvojio i nacrt zakona o suzbijanju komunističke propagande.

Javna zahvala Hrvatima Drniša

Svoju zahvalnost prema dragim drniškim Hrvatima hoću da izrazim i putem štampe. Nemam riječi kako da zahvalim požrtvovnom pastiru i branitelju potlačenih, dekanu i župniku dru fra Petru Berkoviću, koji je organizirao tako lijep i dirljiv ispraćaj prigodom mog polaska iz Drniša. Zahvalan sam župskom vijeću Katoličke Akcije, koje je poslalo društvenu glazbu. Zahvaljujem podružnici hrvatskog kulturnog društva „Napredak“, koje je korporativno učestvovalo sa upravom. Zahvaljujem svim gospodama i djevojkama, svim građanima i seljcima, koji su me u tolikom broju ispratili. Zahvaljujem svima, s kojima sam isto osjećao i proživljavao kroz mojih sedam godina ugodna boravka u dragom Drnišu. Nek nam je u srcu Bog i Hrvati!

Mr. Ph. Hrvoje Novak i obitelj, ljekarnik — METKOVIC